

'Het verpest het unieke, groene aanzien van Ravenstein'

Waarom wordt Ravenstein opgezaald met een misbaksel van een kademuur in plaats van de mooie groene wal die er nu ligt? Op deze hamvraag kregen tegenstanders nooit antwoord. Nu maken ze zich op voor een taaie strijd.

Peter van Erp

Ravenstein

De afmetingen van de nieuwe muur die straks verrijst langs de Maasdijk bij Ravenstein zijn 270 meter lang, 3,5 meter hoog en 1 meter dik. De muur heeft een tweeledig doel: het stadje beschermen tegen het wassende rivierwater en de voormalige vesting meer herkenbaar maken. Maar beide argumenten zijn vals volgens de leden van Stichting Beschermd Stadsgezicht Ravenstein. „We gaan tot het uiterste om dit onzalige plan tegen te houden”, verklaart Olga Rikken.

'Fopmuur'

Het is niet de eerste keer dat tegenstanders van de kademuur zich roeren. 3,5 jaar geleden zette Willem Jan Pantus de gemetselde wering al weg als 'fopmuur', een zuiver staaltje geschiedvervalsing. Ravenstein heeft aan de Maaszijde nooit een verdedigingsmuur gekend, betoogde cul-

tuurhistoricus en buurtbewoner Pantus.

De discussie ontbrandde. Stichting Vestingwerken Ravenstein reageerde dat er tussen de twee rondelen aan de Maas wel degelijk een muur heeft gestaan, maar dat die eeuwen geleden al is vervangen door een aarden wal.

Het projectteam van de Meanderende Maas, dat de dijk tussen Ravenstein en Lith gaat versterken, schaarde zich achter deze opvatting. Landschapsarchitect Hans van Engen toonde in februari tijdens een laatste presentatie

We krijgen gewoon een muur die binnen de kortste keren wordt beklad met graffiti. Is dat het stadsaanzicht dat je wilt?

- Willem Jan Pantus

van de plannen een tekening van Ravenstein uit 1674. Het stadje pronkt dan nog met een indrukwekkend kasteel, maar ook met een poort en muur aan de rivierzijde.

Allerminst overtuigd door presentatie

Op de muur ligt dan al wel een flink grondpakket met begroeiing. Je kunt je makkelijk voorstellen dat die muur op een gegeven moment helemaal verzwolgen is door aarde en vegetatie.

Pantus, Rikken en Leon Theelen zijn allerminst overtuigd door de presentatie. „Onderzoek ter plekke heeft allang duidelijk gemaakt dat er op de plek waar de nieuwe muur komt er in ieder geval nooit een heeft gestaan. Het slaat dus nergens op om er nu wel een te bouwen”, aldus Pantus.

„Op impressies van de Meanderende Maas wordt het allemaal heel mooi voorgespiegeld, maar in de praktijk krijgen we gewoon een gloednieuwe muur die binnen de kortste keren zal worden beklad met graffiti. Is dat het

Stond er nou een verdedigingsmuur of -wal?

Kende Ravenstein vroeger nu wel of geen verdedigingsmuur aan de Maaszijde van het stadje? De algemene aanname is inmiddels dat er wel ooit een is geweest. Maar waar precies hij stond en in welke periode staat niet vast. Ravenstein is in de loop der eeuwen vaak speelbal geweest in grote internationale conflicten, die eindigden in de gedwongen sloop van (een deel) van de vesting. Aarden wallen bleken bovendien beter bestand tegen zwaar geschut dan stenen muren. In 1997 werden bij dijkversterkingswerken de fundamenten van twee rondelen in de Maasdijk aangetroffen. Deze ronde verdedigingswerken markeerden de hoeken van de vesting. Ze zijn in de jaren daarna weer opgemetseld tot maaiveldniveau. In het kader van dijkversterkingsproject Meanderende Maas is nu het voornemen om tussen deze rondelen een 'eigentijdse kademuur' op te trekken. Dat project beslaat 26 kilometer Maasdijk en uiterwaarden tussen Ravenstein en Lith. Op de plannen zijn 110 zienswijzen ingediend. Die worden de komende maanden beoordeeld.

stadsaanzicht dat je wilt?"

Rikken voorziet nog een heel ander probleem. „De muur en vooral de damwand erachter zijn bedoeld om *piping* tegen te gaan. Dat wil zeggen dat ze bang zijn dat water vanaf de uiterwaard onder de dijk doorspoelt en daarmee een gevaar vormt voor onze waterveiligheid. Maar hoe zit dat dan de andere kant op?"

Kan het regenwater nog weg?

„Als er hier in Ravenstein een stortbui valt, hebben ze in de Nieuwstraat al vaak wateroverlast. Uiteindelijk stroomt het grondwater nu nog vrijwel onbelemmerd naar de rivier, maar hoe zit het als het dadelijk op een damwand stuit? Kan het dan nog wel weg? Of komt het in onze kelders omhoog?" Op deze vraag is volgens Rikken nooit een bevredigend antwoord gekomen.

Theelen vindt het onbegrijpelijk dat de landelijke en internationale tendens is om straten te vergroenen, maar dat er in Ravenstein voor een tegengesteld proces wordt gekozen. „Voor die muur moeten straks nog een flink aantal bomen worden gerooid en de omgeving wordt sterk versteend. Dat staat haaks op de noodzaak om zomerhitte te bestrijden met het aanplanten van meer groen. Dat

uitgangspunt geldt kennelijk overal behalve hier."

Al met al meer dan genoeg redenen om te blijven ageren tegen de muur, vindt het trio. Ze hebben een zienswijze ingediend op het projectplan. Maar ze verwachten er weinig van. Rikken: „We zijn bij alle informatiebijeenkomsten geweest, maar over de muur viel niet meer te praten. Daar gaan we het niet meer over hebben", werd er gezegd."

Hoop is gevestigd op Osse raad

Dus gaat de blik richting Osse gemeenteraad. Die zal uiteindelijk zijn zegen moeten geven aan het plan. Stichting Beschermd Stadsgezicht Ravenstein meent voldoende argumenten te hebben om ze te overtuigen tegen te stemmen. „Er zijn veel goedkopere alternatieven die onze mooie, groene dijk wel in ere houden."

We zijn bij alle informatiebijeenkomsten geweest, maar over de muur viel niet meer te praten

– Olga Rikken

▲ Leon Theelen, Olga Rikken en Willem Jan Pantus (vanaf links) willen het groene stadsaanzicht van Ravenstein behouden. FOTO: JEROEN APPELS/WANASSONDELEET

▼ Het toekomstige aanzicht van Ravenstein. WATERSCAP AA EN MAAS

